

**ПД ТЕРМОЕЛЕКТРАНЕ И
КОПОВИ КОСТОЛАЦ Д.О.О.,
КОСТОЛАЦ**

**Финансијски извештаји
31. децембар 2009. и
Извештај независног ревизора**

САДРЖАЈ	Страна
Извештај независног ревизора	1 - 2
Финансијски извештаји:	
Биланс успеха	3
Биланс стања	4
Извештај о променама на капиталу	5
Извештај о токовима готовине	6
Напомене уз финансијске извештаје	7 - 49

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Скупштини Привредног друштва “Термоелектране и копови Костолац” д.о.о., Костолац

Обавили смо ревизију приложених финансијских извештаја (страна 3 до 49) Привредног друштва “Термоелектране и копови Костолац” д.о.о., Костолац (у даљем тексту: “Друштво”), који обухватају биланс стања на дан 31. децембра 2009. године, биланс успеха, извештај о променама на капиталу и извештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и напомене уз финансијске извештаје.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство је одговорно за састављање и објективну презентацију ових финансијских извештаја у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примену и одржавање интерних контрола које су релевантне за састављање и објективну презентацију финансијских извештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед криминалне радње или грешке; одабир и примену одговарајућих рачуноводствених политика, као и коришћење најбољих могућих рачуноводствених процена.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да изразимо мишљење о приложеним финансијским извештајима на основу обављене ревизије. Ревизију смо обавили у складу са Међународним стандардима ревизије и Законом о рачуноводству и ревизији Републике Србије. Ови стандарди налажу усаглашеност са етичким принципима и да ревизију планирамо и обавимо на начин који омогућава да се, у разумној мери, уверимо да финансијски извештаји не садрже погрешне информације од материјалног значаја.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и информацијама обелодањеним у финансијским извештајима. Одабрани поступци су засновани на просуђивању ревизора, укључујући процену ризика материјално значајних грешака садржаних у финансијским извештајима, насталих услед криминалне радње или грешке. Приликом процене ових ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за састављање и објективну презентацију финансијских извештаја, у циљу осмишљавања најбољих могућих ревизорских процедура, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерних контрола правног лица. Ревизија, такође, укључује оцену примењених рачуноводствених политика и вредновање значајних процена које је извршило руководство, као и оцену опште презентације финансијских извештаја.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и одговарајући и да обезбеђују солидну основу за изражавање нашег мишљења.

(наставља се)

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Скупштини Привредног друштва "Термоелектране и копови Костолац" д.о.о., Костолац (наставак)

Основе за мишљење са резервом

Као што је обелодањено у напомени 19 уз финансијске извештаје залихе су, на дан 31. децембра 2009. године, исказане у укупном износу од 4,733,560 хиљада динара и садрже залихе резервних делова у износу од 2,480,631 хиљаду динара. На основу извршене старосне анализе залиха, на залихе резервних делова са умањеним обртом се односи 1,014,631 хиљаде динара. С обзиром да нам нису достављене детаљније анализе којим би потврдили квалитативне карактеристике залиха резервних делова, нисмо били у могућности да се уверимо да ли је потребно и у ком износу извршити исправку вредности за нефункционалне залихе, као ни у ефекте које би наведена исправка вредности имала на приложене финансијске извештаје и резултат пословања за пословну 2009. годину.

Мишљење са резервом

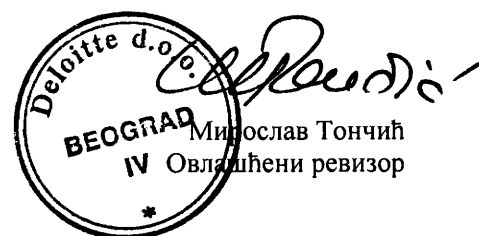
По нашем мишљењу, осим за ефекте које на финансијске извештаје може имати питање наведено у претходном пасусу, финансијски извештаји истинито и објективно, по свим материјално значајним питањима, приказују финансијски положај Друштва на дан 31. децембра 2009. године, као и резултате његовог пословања и токове готовине за годину која се завршава на тај дан, у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

Скретање пажње

Не изражавајући даље резерве на дато мишљење, скрећемо пажњу на следеће:

- (а) Износ основног капитала у књигама Друштва није усаглашен са износом уписаног капитала у регистру Агенције за привредне регистре Републике Србије (напомена 23. уз финансијске извештаје);
- (б) Постоје значајне неизвесности које утичу на финансијско извештавање, финансијски положај и пословање Друштва, које укључују будући развој догађаја и исход питања везаних за значајне износе обавеза по основу кредита од иностраних поверилаца и домаћих банака у стечају чија је отплата прекинута приликом увођења санкција Уједињених Нација СР Југославији 1992. године, односно када је покренут поступак стечаја и ликвидације ових банака (напомена 27. уз финансијске извештаје). Коначан исход наведених неизвесности може условити материјално значајне корекције у финансијским извештајима Друштва;
- (в) На дан 31. децембра 2009. године, краткорочне обавезе, након искључења обавеза за примљене донације су веће од обртне имовине Друштва за 2,864,596 хиљаде динара, што може изазвати значајну сумњу да ће Друштво у наредном периоду бити у могућности да измирује доспеле краткорочне обавезе према добављачима, повериоцима и кредиторима.

Београд, 21. мај 2010. године

ПД ТЕ-КО КОСТОЛАЦ Д.О.О., КОСТОЛАЦ

БИЛАНС УСПЕХА

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2009. године

(У хиљадама динара)

	Напомена	2009.	2008. <i>Кориговано</i>
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ			
Приходи од продаје	6	18,122,825	14,982,793
(Смањење)/повећање вредности залиха учинака		(206,768)	147,516
Остали пословни приходи	7	99,414	84,873
		<u>18,015,471</u>	<u>15,215,182</u>
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ			
Набавна вредност продате робе		(20)	(1,500)
Трошкови материјала	8	(2,873,135)	(2,768,051)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	9	(4,320,028)	(4,019,905)
Трошкови амортизације и резервисања	10	(4,603,533)	(4,944,990)
Остали пословни расходи	11	(5,130,193)	(4,826,350)
		<u>(16,926,909)</u>	<u>(16,560,796)</u>
ПОСЛОВНИ ДОБИТАК/(ГУБИТАК)		1,088,562	(1,345,614)
Финансијски приходи	12	55,917	66,043
Финансијски расходи	13	(829,941)	(1,353,771)
Остали приходи	14	13,164	33,613
Остали расходи	15	(103,316)	(218,903)
ДОБИТАК/(ГУБИТАК) ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		224,386	(2,818,632)
Порез на добитак	16		
Одложени порески расходи периода		(86,219)	(20,305)
НЕТО ДОБИТАК/(ГУБИТАК)		<u>138,167</u>	<u>(2,838,937)</u>

Напомене на наредним странама
чине саставни део ових финансијских извештаја.

Ови финансијски извештаји су предати Агенцији за привредне регистре дана 28. фебруара 2010. године.

Потписано у име Привредног друштва "Термоелектране и копови Костолац" д.о.о., Костолац:

Драган Јовановић,
Генерални директор

Снежана Ђурић,
Лице одговорно за састављање
финансијских извештаја

БИЛАНС СТАЊА
На дан 31. децембра 2009. године
(У хиљадама динара)

	Напомена	31. децембар 2009.	<i>Кориговано</i> 31. децембар 2008.
АКТИВА			
Стална имовина			
Нематеријална улагања	17	14,350	14,209
Некретнине, постројења и опрема	17	51,343,613	52,705,972
Инвестиционе некретнине	17	28,510	30,380
Учешћа у капиталу		76	91
Остали дугорочни финансијски пласмани	18	587,617	631,895
		<u>51,974,166</u>	<u>53,382,547</u>
Обртна имовина			
Залихе	19	4,733,560	3,992,488
Потраживања	20	3,924,934	2,468,648
Готовински еквиваленти и готовина	21	338,732	166,571
Порез на додату вредност и активна временска разграничења	22	108,286	118,399
		<u>9,105,512</u>	<u>6,746,106</u>
Укупна актива		<u><u>61,079,678</u></u>	<u><u>60,128,653</u></u>
ПАСИВА			
Капитал и резерве			
Основни капитал	23	43,858,488	43,858,488
Остали капитал		49,224	49,224
Ревалоризационе резерве		21,188,377	21,253,349
Нераспоређена добит		2,541,332	2,403,165
Акумулирани губитак		(28,096,707)	(28,161,677)
		<u>39,540,714</u>	<u>39,402,549</u>
Дугорочна резервисања	24	<u>878,514</u>	<u>678,332</u>
Дугорочне обавезе			
Дугорочни кредити	25	1,446,161	1,382,460
Остале дугорочне обавезе	26	5,132,660	4,822,735
		<u>6,578,821</u>	<u>6,205,195</u>
Краткорочне обавезе			
Краткорочне финансијске обавезе	27	4,449,506	5,421,287
Обавезе из пословања	28	6,131,049	5,676,169
Остале краткорочне обавезе	29	256,060	212,315
Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода и пасивна временска разграничења	30	1,721,416	1,095,427
		<u>12,558,031</u>	<u>12,405,198</u>
Одложене пореске обавезе	16	<u>1,523,598</u>	<u>1,437,379</u>
Укупна пасива		<u><u>61,079,678</u></u>	<u><u>60,128,653</u></u>
Ванбилансна актива/пасива	31	<u>2,449,407</u>	<u>2,367,018</u>

Напомене на наредним странама
чине саставни део ових финансијских извештаја.

ПД ТЕ-КО КОСТОЛАЦ Д.О.О., КОСТОЛАЦ

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2009. године

(У хиљадама динара)

	Удели	Остали капитал	Ревалоризационе резерве	Нереализовани добити по основу ХоВ	Нераспоређена добит	Акумулирани губитак	Укупно
Стање на дан 1. јануара 2008. године	43,858,488	48,196	21,292,831	-	2,403,165	(25,101,612)	42,501,068
Корекција почетног стања	-	-	(80)	80	-	(260,528)	(260,528)
Стање на дан 1. јануара 2008. године, кориговано	43,858,488	48,196	21,292,751	80	2,403,165	(25,362,140)	42,240,540
Расходовање и продаја основних средстава	-	-	(39,402)	-	-	39,402	-
Усклађивања вредности ХОВ расположивих за продају	-	-	-	(80)	-	-	(80)
Губитак текуће године	-	-	-	-	-	(2,838,937)	(2,838,937)
Остало	-	1,028	-	-	-	(2)	1,026
Стање на дан 31. децембра 2008. године	<u>43,858,488</u>	<u>49,224</u>	<u>21,253,349</u>	<u>-</u>	<u>2,403,165</u>	<u>(28,161,677)</u>	<u>39,402,549</u>
Расходована основна средства	-	-	(64,972)	-	-	64,972	-
Добитак текуће године	-	-	-	-	138,167	-	138,167
Остало	-	-	-	-	-	(2)	(2)
Стање на дан 31. децембра 2009. године	<u>43,858,488</u>	<u>49,224</u>	<u>21,188,377</u>	<u>-</u>	<u>2,541,332</u>	<u>(28,096,707)</u>	<u>39,540,714</u>

Напомене на наредним странама чине саставни део ових финансијских извештаја.

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2009. године

(У хиљадама динара)

	<u>2009.</u>	<u>2008.</u>
Токови готовине из пословних активности		
Продаја и примљени аванси	20,130,785	19,246,447
Примљене камате из пословних активности	8,480	9,074
Остали приливи из редовног пословања	51,874	62,352
Исплате добављачима и дати аванси	(9,734,271)	(12,628,146)
Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	(4,097,935)	(3,822,353)
Плаћене камате	(128,076)	(1,481,919)
Плаћање по основу осталих јавних прихода	<u>(2,600,111)</u>	<u>(821,718)</u>
<i>Нето прилив готовине из пословних активности</i>	<u>3,630,746</u>	<u>563,737</u>
Токови готовине из активности инвестирања		
Примљене камате из активности инвестирања	41,926	45,455
Куповина нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	(2,339,350)	(2,100,117)
Остали финансијски пласмани (нето одливи)	<u>(1,118,716)</u>	<u>-</u>
<i>Нето одлив готовине из активности инвестирања</i>	<u>(3,416,140)</u>	<u>(2,054,662)</u>
Токови готовине из активности финансирања		
Дугорочни и краткорочни кредити (нето приливи)	-	1,680,648
Дугорочни и краткорочни кредити и остале обавезе (нето одливи)	<u>(47,529)</u>	<u>-</u>
<i>Нето (одлив)/прилив готовине из активности финансирања</i>	<u>(47,529)</u>	<u>1,680,648</u>
Нето прилив готовине	167,077	189,723
Готовина на почетку обрачунског периода	166,571	260,388
Позитивне курсне разлике по основу прерачуна готовине	5,084	930
Негативне курсне разлике по основу прерачуна готовине	<u>-</u>	<u>(284,470)</u>
Готовина на крају обрачунског периода	<u><u>338,732</u></u>	<u><u>166,571</u></u>

Напомене на наредним странама
чине саставни део ових финансијских извештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

1. ОСНИВАЊЕ И ДЕЛАТНОСТ

На основу Одлуке Управног одбора ЈП ЕПС о оснивању Привредног друштва "Термоелектране и копови Костолац" д.о.о., Костолац (број 5914/5 од 23. новембра 2005. године) у Регистар привредних субјеката Агенције за привредне регистре Републике Србије уписана је статусна промена спајања уз оснивање привредних субјеката: ЕПС-Јавно предузеће "Површински копови Костолац", ЕПС-Јавно предузеће "Термоелектране Костолац", као друштва која престају спајањем и привредног друштва "Термоелектране и копови Костолац" д.о.о., Костолац као друштва које се услед ове статусне промене оснива (број БД. 102711/2005 и БД. 102716/2005 од 1. јануара 2006. године).

Скраћени назив фирме Друштва је ПД "ТЕ-КО Костолац" д.о.о., Костолац (у даљем тексту: „Друштво“).

Матични број Друштва је 20114185, а ПИБ 104199176.

Пословно седиште Друштва је у Костолцу, Улица Николе Тесле број 5-7.

Делатност Друштва је производња термоелектричне енергије.

Друштво је уписано у Регистар привредних субјеката Решењем Агенције за привредне регистре број БД. 102722/2005 од 1. јануара 2006. године.

Друштво је организовано у две организационо-технолошке целине - Термоелектране и Копови са дирекцијом. Део предузећа Термоелектране се састоји од: „Костолац А”, који чине блокови од 100 и 210 MW и „Костолац Б”, који чине два блока од по 348,5 MW. Део предузећа Копови се састоји од: „Дрмна” и „Ћириковца”.

Управу Друштва чине Скупштина (овлашћени представник оснивача), и директор кога именује Генерални директор ЈП ЕПС.

Скупштина (Овлашћени представник оснивача) својим одлукама обезбеђује реализацију циљева оснивања Друштва и одговара за остварење техничко-технолошког и економског јединства електроенергетског система.

Директор представља и заступа Друштво, организује и руководи процесом рада и води пословање предузећа, доноси одлуке и одговара за законитост рада, предлаже Скупштини основне пословне политике, програме рада и планове развоја, извршава одлуке Скупштине.

Друштво је на дан 31. децембра 2009. године имало 3,410 запослених радника (31. децембра 2008. године - 3,608).

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја

На основу Закона о рачуноводству и ревизији ("Службени гласник РС" бр. 46 од 2. јуна 2006. године), правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са законском и професионалном регулативом, која подразумева Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја ("Оквир"), Међународне рачуноводствене стандарде ("МРС"), односно Међународне стандарде финансијског извештавања ("МСФИ"), као и тумачења која су саставни део стандарда који су били на снази на дан 31. децембра 2002. године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја (наставак)

Измене МРС, као и нови МСФИ и одговарајућа тумачења, издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (“Одбор”) и Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања (“Комитет”), у периоду од 31. децембра 2002. године до краја 2007. године, званично су усвојени Решењем Министра финансија Републике Србије (“Министарство”) и објављени у Службеном гласнику РС бр. 16 на дан 12. фебруара 2008. године. Министарство је такође утврдило (Решењем бр 401-00-1456/2008-16) и објавило за примену у Службеном гласнику РС бр. 116 од 17. децембра 2008. године превод измена МРС 39 “Финансијски инструменти: Признавање и мерење” и МСФИ 7 “Финансијски инструменти: Обелодањивање”.

Међутим, до датума састављања приложених финансијских извештаја, нису биле преведене све измене МРС/МСФИ и IFRIC тумачења која су била на снази за годишње периоде који почињу 1. јануара 2009. године (што се посебно односи на период након усвајања Одлуке од стране Министарства). При том, приложени финансијски извештаји су приказани у формату прописаном Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (“Службени гласник РС” бр. 114 од 22. децембра 2006. године и 119 од 26. децембра 2008. године), који преузима законом дефинисан потпун скуп финансијских извештаја који одступа од оног дефинисаног у МРС 1 “Приказивање финансијских извештаја”, а уз то у појединим деловима одступа и од начина приказивања одређених билансних позиција предвиђених наведеним стандардом. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису усвојени и преведени, као и објављени стандарди и тумачења који још увек нису у примени, обелодањени су у напоменама 2.2 и 2.3.

Сходно наведеном, а имајући у виду потенцијално материјалне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Србије од МСФИ и МРС могу имати на реалност и објективност финансијских извештаја Предузећа, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у сагласности са МСФИ и МРС.

Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Предузеће је у састављању ових финансијских извештаја примењивало рачуноводствене политике образложене у напмени 3. Наведене рачуноводствене политике су конзистентно примењене за све презентоване периоде извештавања.

Финансијски извештаји Предузећа су исказани у хиљадама динара. Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

2.2. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени

На дан објављивања ових финансијских извештаја, доле наведени стандарди и измене стандарда су били издати од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, а следећа тумачења била су објављена од стране Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања, али нису званично усвојена и преведена у Републици Србији за годишње периоде који почињу на дан 1. јануара 2009. године.

- МСФИ 8 “Пословни сегменти” (на снази за годишње периоде почевши од 1. јануара 2009. године),

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.2. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени (наставак)

- Измене МСФИ 4 “Уговори о осигурању” и МСФИ 7 “Финансијски инструменти: Обелодањивања” – Побољшање обелодањивања о финансијским инструментима (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године),
- Измене МСФИ 1 “Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања” и МРС 27 “Консолидовани и појединачни финансијски извештаји” – Трошак улагања у зависно предузеће, заједнички подухват или придружено привредно лице (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године),
- Измене различитих стандарда и тумачења резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 22. маја 2008. године (МРС 1, МСФИ 5, МРС 8, МРС 10, МРС 16, МРС 19, МРС 20, МРС 23, МРС 27, МРС 28, МРС 29, МРС 31, МРС 34, МРС 36, МРС 38, МРС 39, МРС 40, МРС 41) првенствено са намером отклањања неусаглашености и појашњења формулација у тексту (већина измена биће на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године),
- Измене МРС 32 “Финансијски инструменти: Презентација” и МРС 1 “Презентација финансијских извештаја” – Инструменти који се могу поново (про)дати емитенту и обавезе проистекле по основу ликвидације (на снази за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године),
- МРС 1 (ревидирани) “Презентација финансијских извештаја” – Ревидирана презентација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године),
- МРС 23 (ревидирани) “Трошкови позајмљивања” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године),
- Измене МСФИ 2 “Исплате по основу акција” – Услови стицања и укидања права (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године),
- Измене IFRIC 9 “Поновна процена уграђених деривата” и МРС 39 “Финансијски инструменти: Признавање и мерење” – Уграђени деривати (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 30. јуна 2009. године),
- IFRIC 13 “Програми лојалности купаца” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2008. године),
- IFRIC 14 “МРС 19 Ограничење дефинисаних примања, минимални захтеви за финансирањем и њихова интеракција” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2008. године),
- IFRIC 15 “Уговори о изградњи некретнина” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године),
- IFRIC 16 “Хединг нето инвестиција у иностране операције” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. октобра 2008. године).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.3. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису ступили на снагу

На дан издавања ових финансијских извештаја следећи стандарди, њихове допуне и тумачења били су објављени, али нису још увек ступили на снагу:

- МСФИ 9 “Пословни сегменти” (на снази за годишње периоде почевши од 1. јануара 2013. године),
- МСФИ 3 (ревидиран) “Пословне комбинације” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године),
- МСФИ 1 (ревидиран) “Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања ” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године),
- Измене МСФИ 1 “Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања ” – Додатни изузеци за лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године),
- Измене МСФИ 2 “Исплате по основу акција” – Трансакције групних готовинских исплата по основу акција (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године),
- Измене МРС 24 “Обелодањивања о повезаним лицима” – Поједностављени захтеви за обелодањивањем код лица под (значајном) контролом или утицајем владе и појашњење дефиниције повезаног лица (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године),
- Измене МРС 27 “Консолидовани и појединачни финансијски извештаји” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године),
- Измене МРС 32 “Финансијски инструменти: Презентација” – Рачуноводствено обухватање пречег права на нове акције (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. фебруара 2010. године),
- Измене МРС 39 “Финансијски инструменти: Признавање и мерење” – Ставке које се могу заштити од ризика (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године),
- Измене различитих стандарда и тумачења резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 16. априла 2009. године (МСФИ 2, МСФИ 5, МСФИ 8, МРС 1, МРС 7, МРС 17, МРС 18, МРС 36, МРС 38, МРС 39, IFRIC 9, IFRIC 16) првенствено са намером отклањања неусаглашености и појашњења формулација у тексту (већина измена биће на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године),
- Измене IFRIC 14 “МРС 19 - Ограничење дефинисаних примања, минимални захтеви за финансирањем и њихова интеракција”– Преплаћени минимални захтеви за финансирањем (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године),
- МСФИ 17 (ревидиран) “Пренос неновчаних средстава власницима предузећа” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године),

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.3. Објављени стандарди и тумачења који још увек ниси ступили на снагу (наставак)

- IFRIC 18 “Пренос средстава са купаца” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године),
- IFRIC 19 “Намиривање обавеза инструментима капитала” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године).

2.4. Упоредни подаци

Упоредне податке представљају финансијски извештаји Друштва на дан и за годину која се завршава на дан 31. децембра 2008. године. Друштво је извршило корекцију упоредних података у смислу исправки грешака ранијих година, а све ефекте евидентирало директно преко позиција капитала (напомена 5). Такође, у циљу усаглашавања са презентацијом података за текући период извршене су одређене рекласификације података презентованих у финансијским извештајима за 2008. годину.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Основне рачуноводствене политике примењене код састављања ових финансијских извештаја су наведене у даљем тексту.

3.1. Приходи и расходи

Приходи од продаје у оквиру ЕПС-а у 2009. години исказани су по фактурисаној вредности уз искључење пореза на додату вредност. Од 1. јануара 2005. године Друштво врши фактурисање своје производње ЈП Електропривреда Србије по трансферним ценама које је утврдио Управни одбор ЕПС-а.

Остали приходи од продаје признају се када се ризик и корист повезани са правом власништва пренесу на купца, а то подразумева датум испоруке производа купцу.

Приходи и расходи по основу камата се књиже у корист или на терет периода на који се односе.

3.2. Донације

Вредност средстава добијених кроз донације се иницијално евидентира као разграничени приход у оквиру обавеза у билансу стања, који се умањује у корист биланса успеха, у периоду када се на терет биланса успеха евидентирају трошкови везани за коришћење средстава примљених из донација.

3.3. Ефекти промена курсева валута

Пословне промене настале у иностраној валути су прерачунате у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза, који је важио на дан пословне промене.

Средства и обавезе исказане у иностраној валути на дан биланса стања, прерачунати су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза који је важио на тај дан.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.3. Ефекти промена курсева валута (наставак)

Позитивне или негативне курсне разлике настале приликом пословних трансакција у иностраној валути и приликом прерачуна позиција биланса стања исказаних у иностраној валути књижене су у корист или на терет биланса успеха, као добици или губици по основу курсних разлика.

3.4. Порези и доприноси

а) Текући порез на добитак

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит важећим у Републици Србији.

Порез на добитак у висини од 10% се плаћа на пореску основицу утврђену пореским билансом, уз умањење по основу остварених пореских кредита. Пореска основица приказана у пореском билансу укључује добитак приказан у билансу успеха и корекције дефинисане пореским прописима Републике Србије.

Порески прописи Републике Србије не предвиђају могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода могу се пренети на рачун добитака из будућих обрачунских периода, али не дуже од десет година.

б) Одложени порез на добитак

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе потраживања и обавеза и њихове књиговодствене вредности. Важеће пореске стопе на датум биланса стања се користе за утврђивање разграниченог износа пореза на добитак. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и пореске губитке и кредите, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вероватно постојати опорезиви добитак на терет кога се одложена пореска средства могу искористити.

в) Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата представљају износе плаћене за порезе на имовину и друге порезе и доприносе који се плаћају у складу са републичким и општинским прописима.

3.5. Трансферне цене

Вредносно обрачунавање учинака између повезаних правних лица у току периода врши се по трансферним ценама одређеним од стране Управног одбора матичног предузећа утврђених методом трошка плус.

3.6. Некретнине, постројења, опрема, инвестиционе некретнине и нематеријална улагања

Некретнине, постројења и опрема почетно се мере по набавној вредности. Компоненте набавне вредности су: фактурна вредност добављача умањена за све рабате садржане у рачуну, увозне дажбине и друге јавне приходе, који се не рефундирају, као и сви други директно приписивани трошкови неопходни за довођење тог средства у стање функционалне приправности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.6. Некретнине, постројења, опрема, инвестиционе некретнине и нематеријална улагања (наставак)

После почетног мерења некретнине, постројења и опрема који се користе за обављање енергетске делатности исказују се по ревалоризованом износу, која изражава њихову поштену вредност утврђену проценом амортизоване вредности замене.

Некретнине, постројења и опрема која служи за обављање енергетских делатности, су на дан 1. јануара 2007. године исказана по ревалоризованој вредности утврђеној од стране независног проценитеља. Некретнине и опрема набављена након 1. јануара 2007. године и опрема која није процењена, исказане су по набавној вредности и умањене за исправку вредности. Извршена је и процена земљишта на дан 1. јануара 2007. године.

Средства изграђена у сопственој режији исказују се по цени коштања под условом да она не прелази тржишну вредност, и иста се накнадно мери у зависности којој класи средстава припадају.

Транспортна средства, опрема за уређење канцеларијских и других просторија, остала опрема, алат и инвентар чији је рок употребе дужи од једне године исказују се по набавној вредности.

Трошкови позајмљивања, који се односе на финансирање изградње некретнина, постројења и опреме, не капитализују се, већ се признају као расход у периоду када су настали.

Трошкови одржавања, поправке и замене мањих делова опреме се урачунавају у трошкове одржавања у моменту настајања. Накнадна улагања при реконструкцији, адаптацији или другој доградњи приписују се вредности средстава уколико се тим улагањем повећава капацитет средстава, продужава корисни век употребе, побољшава квалитет производа или мења намена средстава.

Добитак или губитак настао приликом отуђивања некретнина, постројења и опреме књижи се на терет осталих прихода/расхода.

Инвестиционе некретнине Друштва су некретнине које Друштво, као власник, држи ради остваривања зараде од издавања некретнине или ради увећања вредности капитала или ради и једног и другог, а не ради употребе за пружање услуга или за потребе административног пословања или продаје у оквиру редовног пословања. Почетно мерење инвестиционе некретнине приликом стицања врши се по набавној вредности или цени коштања. Након почетног признавања, накнадно мерење инвестиционе некретнине врши се по набавној цени или цени коштања умањеној за укупан износ исправки вредности по основу амортизације и укупан износ исправки вредности по основу обезвређења.

Нематеријална улагања се вреднују по набавној вредности или цени коштања, која укључује увозне дажбине, порезе, који се не рефундирају, и друге расходе, који се могу приписати средству, и умањења за све трговачке попусте и рабате. Расходи камата током периода финансирања нематеријалних улагања не капитализују се.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.7. Амортизација некретнина, постројења, опреме и нематеријалних улагања**

Некретнине, постројења, опрема и нематеријална улагања се амортизују у току њиховог корисног века употребе, применом методе пропорционалног отписивања, односно методом једнаких годишњих стопа у процењеном корисном веку употребе за сваку ставку некретнина, постројења, опреме и нематеријалних улагања. Корисни век употребе некретнина, постројења и опреме, утврђен је од стране овлашћеног процењивача за имовину затечену на дан 1. јануара 2007. године.

Амортизација се обрачунава на набавну, односно ревалоризовану вредност некретнина, постројења, опреме и нематеријалних улагања. Примењене амортизационе стопе у 2008. години су:

	<u>у %</u>
Грађевински објекти термоелектрана	1.25 - 2.50
Грађевински објекти рудника угља	1.25 - 5.00
Остали грађевински објекти укључујући и инвестиционе некретнине	1.00 - 10.00
Опрема термоелектрана	1.67 - 14.28
Опрема рудника угља	2.00 - 14.28
Транспортна возила	12.50
Остала опрема	10.0 - 20.0
Нематеријална улагања	20.0 - 25.0

Набавна вредност земљишта, која укључује и трошкове демонтаже, уклањања и обнове, призната као посебно средство, амортизује се током периода у ком су стечене користи настајањем ових издатака.

Амортизациони период и метод амортизације се проверавају на крају сваког обрачунског периода.

3.8. Обезвређивање вредности некретнина, постројења и опреме

На дан састављања финансијских извештаја врши се процењивање постојања било каквих индиција да је вредност средства умањена на основу екстерних и интерних извора информација. Уколико постоје индиције да је неко средство обезвређено за то појединачно средство, врши се процена износа који може да се поврати. У немогућности процене износа који може да се поврати по средству врши се процена повративог износа за јединицу која ствара новац, односно на нивоу Друштва. На дан 31. децембра 2009. године, према процени руководства, није било индиција које указују да је вредност сталних средстава обезвређена.

3.9. Залихе

Залихе обухватају сировине и материјал (основни и помоћни), резервне делове, алат и инвентар и готове производе.

Залихе се мере по набавној вредности или цени коштања, односно нето продајној вредности ако је она нижа. Набавна вредност обухвата куповну цену, увозне дажбине и друге порезе који се не рефундирају, транспортне, манипулативне и друге трошкове који се могу директно приписати стицању залиха, умањена за трговачке попусте, рабате и друге сличне ставке. Цену коштања залиха чине трошкови материјала, израде, трошкови зарада и општи трошкови производње укључујући и опште трошкове набавке и техничког управљања у износивима неопходним за довођење залиха у стање и на место у коме се налазе на дан биланса стања. Нето продајна вредност је вредност по којој залихе могу бити реализоване у нормалним условима пословања, по одбитку трошкова продаје.